

Eesti elukestva õppe strateegia 2020

Heli Aru
30. oktoober, 2013

Lähtepunkt

- Vabariigi Valitsuse 8.11.2012 korraldus nr. 478 „Eesti elukestva õppe strateegia aastateks 2012-2020 koostamise ettepanek“
  - Teemad piiritletud Vabariigi Valitsuse otsuses nimetatutega.
- Strateegia keskendub küsimusele, KUIDAS saavutada kokkulepitud eesmärgid.
- PIAAC tulemuste avalikustamine oktoobris 2013.

Üldeesmärk ...

on luua kõigile Eesti inimestele nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused **kogu elukaare jooksul**, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus.

Tugevused ja edusammud

- Haridus on ühiskonnas kõrgelt väärtustatud;
- Enamik õppijaid omandab head baasoskused;
- Õppijate sotsiaalmajandusliku tausta mõju õpitulemustele on väike;
- Põhikoolist väljalangevus on vähenenud;
- Laste osalus koolieelsetes lasteasutustes on kõrge;
- Õpi- ja töötingimused kutse- ja kõrgkoolides on kaasaegsed.

Kitsaskohad

- 21. sajandi õpikäsitlus pole reaalselt omaksvõetud;
- Väljalangevus on kõigil haridustasemetel kõrge;
- Õpetaja elukutse ei ole ühiskonnas populaarne;
- Rahulolematus lõpetajate ettevalmistusega;
- Karjäärinõustamisteenused on ebaühtlase kvaliteedi ning kättesaadavusega;
- Vene õppekeelega põhikoolid ei kindlusta head eesti keele oskust;
- Kolmandikul tööealisest elanikkonnast puuduvad digioskused;
- Vähene tõenduspõhine otsustamine.

Visioon 2020

Õppimine on eluviis, inimesed tajuvad, et õppimine ja enesearendamine on nende endi teadlik valik ja vastutus.

Õpetamisel ja hindamisel arvestatakse igapäevase arengut, peetakse tähtsaks õpioskusi, võtmepädevusi, kriitilise mõtlemise ja koostööoskust, loovust, ettevõtlikkust. Eesti tipptasemega õpilaste osakaal on kasvanud.

Digiõppe toel on rakendunud uus õpikäsitus, õpe on paindlik ja huvitav ning õpioskused head.

Tööandjad osalevad aktiivselt elukestva õppe süsteemi kujundamisel.

Õpetaja amet on mainekas ja kõitev, palk ameti vääriks.

Kodulähedane ja kvaliteetne põhiharidus on kättesaadav kõikjal Eestis, kõrgetasemeline ja valikuterohke kutse- ja gümnaasiumiharidus vähemalt oma maakonna piires.

Rahulolu elukestva õppega on tõusnud.

Võtmepädevused on tähtsad

Väga dünaamilise majandusega riikides, nagu Eestis, on töötajatel kasulikum investeerida võtmepädevustesse, mis tagavad neile ümberõppimisvõime majandusolukorra muutudes ning uue töö leidmise võimalused uues majandusharus või erinevate tööde jaoks.

Igäühele peab olema võimalus leida oma võimetele sobiv haridustee

Eri tüüpi andekusi tuleb väärtustada ja edasi arendada, et kõigil ühiskonnaliikmetel oleks valmisolek ja võimalus eneseteostuseks.

Elukestva õppe süsteem peab pakkuma inimesele piisavalt mitmekesiseid ja paindlikke valikuid oma teadmiste, oskuste ja hoiakute väljaarendamiseks.

Asjalik tööturuinfo ja nõustamine

Teadlike valikute jaoks on vaja kvaliteetsed ja kergesti kättesaadavat informatsiooni ühiskonna ja tööturu arengute ning vajaduste kohta

Info ja nõustamine peab olema kättesaadav igas eas õppuritele

Otsustav pööre õpetajate ja koolijuhtide õpikäsituses, nende ettevalmistamises ja töö hindamises

Õpetajal, õppejõul ja koolijuhil on määrav mõju õpikeskkonna ja õpitulemuste tasemele.

Õppetegevuses on vaja rohkem õppija individuaalsuse arvestamist, erinevate isiksuslike erinevuste väärtustamist.

Digihüpe on Eesti hariduse suur võimalus

Uue õpikäsituse kiireks juurutamiseks ning õppe kvaliteedi tõusuks loob eri digivahendite kasutus rikkalikud võimalused. Selleks on vajalik õpiprotsessis osalejatele digivahendi olemasolu, digitaalsed õppematerjalid, e-õppe keskkond.

Selgete eesmärkidega rahastamine

Juurdepääsu tagamine kodulähedasele põhikoolile ning mitmeid valikuvõimalusi pakkuvale gümnaasiumile igas maakonnas.

Õpetaja ja koolijuhi palk peab olema konkurentsivõimeline, et koolis töötamine muutuks valikuks parimatele.

**Strateegia rakendamise edukus
sõltub sellest, kas kõik olulised osapooled
võtavad selge vastutuse neile seadusega
pandud ülesannete täitmise eest**

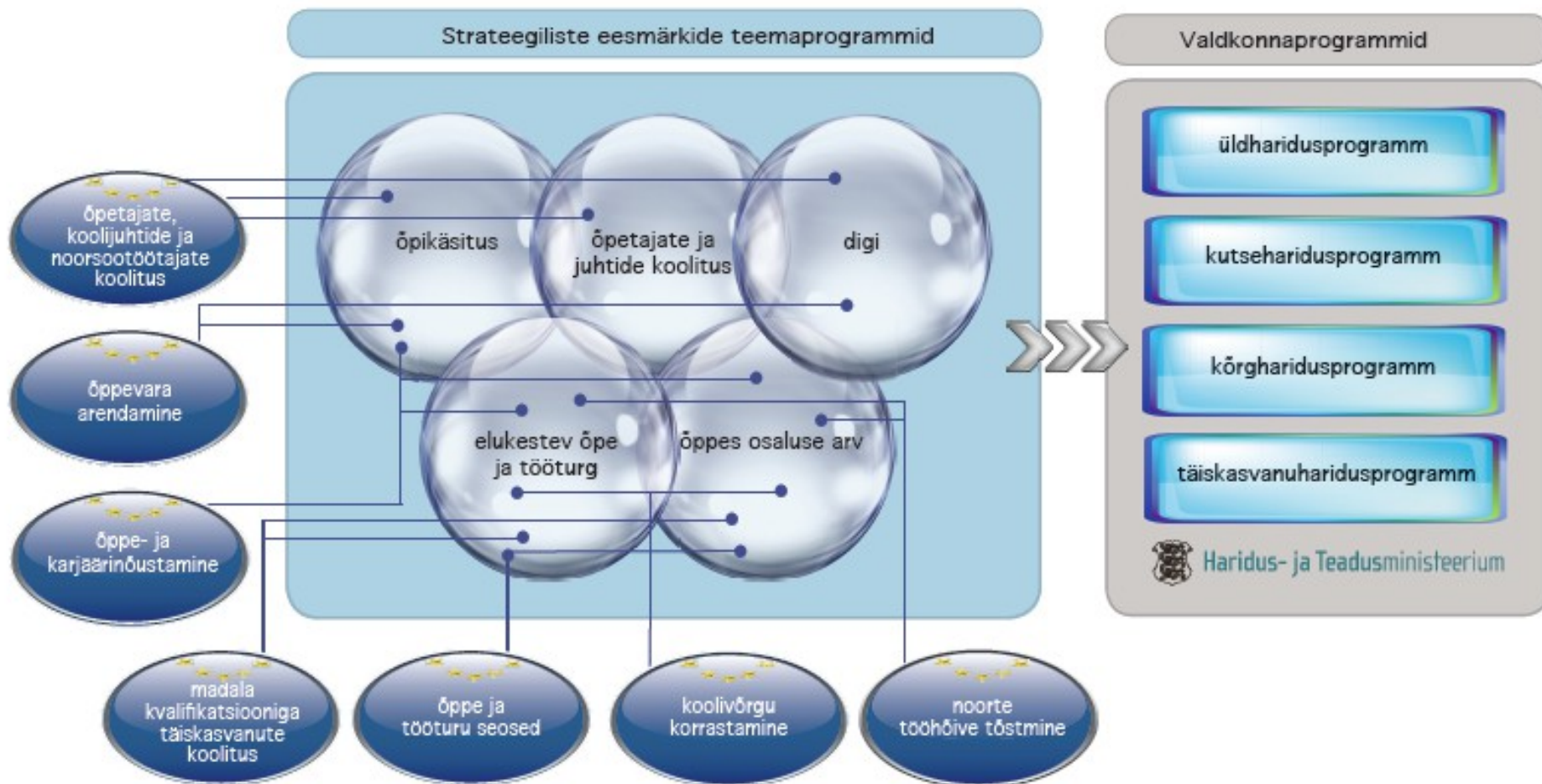
Strateegia koostamise protsessist

- Eesti Koostöö Kogu, Haridusfoorumi ja HTM ühisdokument „Eesti hariduse viis väljakutset – haridusstrateegia 2012-2020“, koostatud 2009-2011.a;
- Juhtnõukogu vastutas strateegiadokumendi koostamise eest;
- Nõukoda prof. Mati Heidmetsa juhtimisel oli nõuandva ja toetava rolliga;
- Aruteludes taustainformatsioonina valdavalt OECD materjalid parimate praktikate kohta;
- Tagasiside partneritelt
  - 13. juuni seminar
  - 9-11. oktoober mitteametlikud konsultatsioonid

Strateegia rakendamisest

- HTM töötab välja haridustasemetete ja temaatilised programmid;
- Strateegia juhtkomisjoni ellukutsumine kuhu kuuluvad haridus- ja töömaailma eksperdid,
- 2017.a. sõltumatu hindamine, kas eesmärkide saavutamiseks rakendatakse sobivaid meetmeid ning mida muuta või kohandada vastavalt muutunud oludele;
- Meetmete elluviimise rakendamise seire iga-aastaselt HTM arengukavas „Tark ja tegus rahvas“.

ELUKESTVA ÕPPE STRATEEGIA JA PROGRAMMIDE VAHELISED SEOSSED

AITÄH!

Juhtkomisjoni koosseis

- Heli Aru
- Tiia Randma
- Olav Aarna
- Heli Mattisen
- Mart Laanpere
- Artur Taevere
- Aune Valk
- Ants Sild
- Lelo Liive
- Milvi Tepp
- Maria Kütt
- Tiina Annus
- Epp Rebane

Nõukoja koosseis

- Mati Heidmets
- Margit Sutrop
- Viive-Riina Ruus
- Krista Loogma
- Mait Palts
- Olav Aarna
- Liina Hirv
- Janar Holm
- Epp Rebane
- Tiina Annus